

JAARLIJKS CONGRES – HECHTINGSPROBLEMATIEK – 6^E EDITIE

10 Oktober 2019

Pullman Cocagne, Eindhoven

Het thema van het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek is dit jaar "gehechtheid en trauma".

De gehechtheid van kinderen met een ouder of betekenisvolle andere persoon komt vaak goed tot stand, maar is daarom zeker niet vanzelfsprekend. Een (al dan niet chronisch) psychotrauma bij ouder(s) of kind kan maken dat een veilige hechting moeilijker te realiseren is.

Het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek gaat over de manier waarop je als professional kunt werken aan een veilige gehechtheid tussen opvoeder en kind, met name wanneer er bij ouder(s) en / of kind sprake is van een trauma. Daarbij kun je ook denken aan mensen een (licht) verstandelijke beperking of psychiatrische problemen, waarvan bekend is dat zij kwetsbaarder zijn voor trauma dan anderen.

Vooraanstaande sprekers uit wetenschap en praktijk staan weer garant voor een interessant en praktijkgericht programma-aanbod.

Doelgroep

Dit congres is bedoeld voor professionals die met cliënten, leerlingen en gezinssystemen werken en vanuit dat perspectief frequent geconfronteerd worden met hechtingsproblematiek als gevolg van psychotrauma.

Leerdoelen

- Gehechtheid bij psychische problemen als gevolg van trauma;
- Hechtingsstijlen en de invloed van psychotrauma daarop;
- Een integratieve benadering van gehechtheid en trauma;
- De effecten van de gehechtheidsrelatie en de link met criminaliteit;
- Opvoedingsondersteuning en -advisering / ouderbegeleiding na psychotrauma bij ouder(s) en / of kind;
- Hoe een veilige hechting van getraumatiseerde kinderen gestimuleerd kan worden in een pleegzorg-, gezinshuizorg- of adoptiecontext;
- Hechting, trauma en ernstig probleemgedrag in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee

10.00 uur Opening congres door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 uur Prof. Dr. Ramon Lindauer [De Bascule] - Hechting in relatie tot psychische kwetsbaarheid en trauma

11.00 uur Dr. Madelon Hendricx - Riem [Universiteit Tilburg] - Gehechtheid, trauma en psychopathologie

11.45 uur Pauze

12.15 uur Dr. George Westermann [Zuyderland GGz] - Een integratieve benadering in onderzoek en behandeling van gehechtheid en trauma

13.00 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessies

Deelsessie 1A Dr. Fabienne Naber [Erasmus Universiteit] - De neurobiologische benadering van hechting en trauma

Deelsessie 1B Giel Vaessen [Kinkindekabel] - Opvoedadviezen en ouderbegeleiding

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessies

Deelsessie 2A Dr. Anneke Vinke [Adoptiepraktijk] - Pleegzorg en adoptieproblematiek bij hechting

Deelsessie 2B Drs. Jessica Braakman [Vrije Universiteit Amsterdam] en Drs. Kobie van Haaften [Batiméus] - Hechting, trauma en ernstig probleemgedrag in de VG

16.30 uur Afsluiting

17.00 uur Einde

Sprekers en hun bijdrage

Prof. Dr. Ramón Lindauer

Bijdrage: Hechting, psychische kwetsbaarheid en trauma

Ramón is opgeleid tot psychiater en kinder- en jeugdpsychiater. Hij is gepromoveerd op een onderzoek naar neurobiologische aspecten en behandeling van PTSS bij volwassenen en vervulde de opleiding tot systeemtherapeut, EMDR-practitioner en TF-CBT-trainer/supervisor. Ramón is verbonden aan het AMC in de functie van Hoogleraar Kinder- en Jeugdpsychiatrie.

In deze inleidende presentatie zal Ramon de nadruk leggen op hechting in relatie tot psychische kwetsbaarheid en trauma. Wat is bekend uit recent wetenschappelijk onderzoek en wat impliceert dit voor de praktijk? De opbrengsten uit de training "Zorgen voor getraumatiseerde kinderen" zullen eveneens deel uitmaken van deze bijdrage.

Dr. Madelon Hendricx-Riem

Bijdrage: Hechtingsstijlen en trauma

Madelon studeerde Psychologie en behaalde in 2009 cum laude haar masterdiploma aan de Radboud Universiteit Nijmegen. In 2013 promoveerde zij cum laude aan de Universiteit Leiden op het proefschrift getiteld 'Adult attachment and oxytocin affect neural and behavioral responses to infant attachment signals'. Haar onderzoek richt zich op neurobiologische achtergronden van gehechtheid en de rol van onveilige gehechtheid in de ontwikkeling van psychopathologie.

In deze plenaire bijdrage bespreekt Madelon hoe gehechtheid gemeten kan worden bij kinderen van verschillende leeftijden, hoe traumatische ervaringen kunnen resulteren in

gedesorganiseerde gehechtheid en hoe neurobiologische veranderingen na trauma de kans op de ontwikkeling van psychopathologie kunnen vergroten.

Dr. George Westermann

Bijdrage: Een barst in de spiegel! Funest of overkomelijk?

George is kinder- en jeugdpsychiater/psychotherapeut. Hij werkt als medisch manager en opleider kinder- en jeugdpsychiatrie bij Zuyderland GGz Sittard-Geleen/Heerlen. Zijn expertise ligt op het vlak van dialoog, afstemming, samenwerking en besluitvorming vanuit prudente genegenheid en respect voor autonomie en eigen competenties.

Het onderzoeken van gehechtheid vraagt om een integratieve benadering binnen een context waarin kind, ouders/verzorgers en ook behandelaren zich voldoende veilig voelen. Aan bod komt hoe verhalen, beelden en dialoog bij dit proces helpend zijn. Het differentiëren van gehechtheidverstoring met andere vroege relationele problematiek kan bijzonder lastig en zelfs arbitrair zijn. De behandelfase kent meestal eveneens procesdiagnostische aspecten en vraagt van alle betrokkenen een lange adem en veel veerkracht. Deze gezamenlijke expeditie is tegelijkertijd van essentieel preventieve en persoonlijke waarde.

Dr. Fabiënne Naber

Bijdrage: Gehechtheid in relatie tot criminaliteit

Fabiënne is van huis uit biologe en doet als Universitair Hoofddocent aan de Erasmus Universiteit Rotterdam onderzoek naar de relatie tussen neurologie, gedrag en begeleiding bij mensen met een autismespectrumstoornis.

De kwaliteit van de gehechtheidsrelatie bepaald hoe de zorg en betrokkenheid van de primaire verzorger is naar het kind. De kwaliteit van de verzorging bepaald voor een groot deel de ontwikkelingsmogelijkheden van het sociaal emotionele brein. Met de sociaal emotionele ontwikkeling ontwikkelen ook besef van normen, waarden, maar ook zelfbeeld en representaties van jezelf en anderen. Als deze op een positieve manier worden gestimuleerd, heeft dat een ander effect op de manier waarop iemand in het leven en de maatschappij staat dan wanneer deze ontwikkeling op een negatieve manier gestimuleerd wordt. In deze presentatie wordt stilgestaan bij de effecten van gehechtheidsrelatie op de ontwikkeling van zelfbeeld, en beeld over anderen en de mogelijke negatieve effecten van mindere kwaliteit gehechtheidsrelaties.

Giel Vaessen

Bijdrage: Opvoedadviezen en ouderbegeleiding

Giel werkte decennia lang als groepswerker, behandelcoördinator en gezinstherapeut in de kinder- en jeugdpsychiatrie en als zorgcoördinator in het speciaal onderwijs. Momenteel is hij werkzaam als zorgcoördinator en gezinstherapeut in de ambulante GGZ. Daarnaast geeft Giel reeds vele jaren cursussen en trainingen rondom kinder- en jeugdproblematiek en schreef hieromtrent diverse praktijkgerichte boeken, zoals "als hechten moeilijk is", "Multiprobleemgezinnen in de jeugdzorg" en "Autisme...en nu?"

In deze deelsessie geeft Giel opvoedadviezen en tips voor ouderbegeleiding bij hechtingsproblematiek en trauma in gezinnen met "naar binnen gerichte / angstig vermijdende kinderen" en "naar buiten gerichte / angstig ambivalente kinderen", waar met grote regelmaat ongewild intergenerationale overdracht plaats vindt.

Dr. Anneke Vinke

Bijdrage: Pleegzorg - adoptieproblematiek

Anneke is vrijgevestigd GZ-psycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog en orthopedagoog. Zij ziet in haar bovenregionale praktijk zowel individuele jeugdigen, ouder-kind koppels als volwassenen. Zij specialiseerde zich in adoptie (promotie 1999), pleegzorg, trauma en gehechtheid. Op verzoek doet zij casusconsultatie en (forensisch) diagnostisch onderzoek, dit laatste via het NIFP. In haar therapieën combineert ze (elementen) uit dyadic developmental psychotherapy (DDP), Theraplay, EMDR en sensorimotor psychotherapie (SP). Het opgroeien in een pleeg-, adoptiegezin of gezinshuis is niet altijd eenvoudig. Dat geldt voor kinderen, maar ook voor de betrokken ouderparen. Er is dikwijls sprake van een fundamenteel gemis of (vroegkinderlijk) trauma. Deze ervaringen hebben veel impact op de ontwikkeling van basisvertrouwen en het aangaan of behouden van (nieuwe) gehechtheidsrelaties. Anneke gaat in deze deelsessie in op de vraag hoe bij kinderen een veilige hechting te stimuleren na een psychotrauma vanuit de pleeggezin en/of gezinshuiscontext.

Drs. Jessica Braakman

Bijdrage: Hechting en trauma in de (L)VG

Jessica is onderwijskundige, pedagogisch wetenschapper, leerkracht en onderzoeker. Haar interessegebieden zijn onderzoek, mensen met een beperking en onderwijs.

Het is bekend dat mensen met een verstandelijke beperking extra kwetsbaar zijn voor trauma. In de praktijk zien we dat zij zich veelal terugtrekken of zich agressief gedragen, hetgeen vaak toegeschreven wordt aan de verstandelijke beperking, autisme of een ander psychisch probleem. Aan trauma wordt niet zo vaak gedacht. Jessica gaat samen met haar collega Drs. Kobie van Haaften nader in op hechting, trauma en ernstig probleemgedrag bij mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Aan de hand van concrete voorbeelden reiken zij ook handvatten aan voor de praktijk.

Drs. Kobie van Haaften

Bijdrage: Hechting en trauma in de (L)VG

Kobie werkt als Gz-psycholoog / orthopedagoog bij Bartimeus.

Kobie verzorgt deze duopresentatie samen met haar collega Drs. Jessica Braakman

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is opgeleid als sociaal-pedagogisch hulpverlener en werkte in die hoedanigheid onder meer in het sociaal-cultureel werk. Hij was gedurende 16 jaar als senior onderzoeker en docent werkzaam bij Zuyd Hogeschool, lectoraat Sociale Integratie. Guido promoveerde aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming bij vermoedens van kindermishandeling. Sinds 2006 is hij verbonden aan het Euregionaal Congresburo en het Centrum voor Educatie en Supervisie. Daarnaast is hij echtgenoot en (pleeg)vader. Ook is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het Steunpunt Mantelzorg Zuid.